

Почетак школске године је идеална прилика за медије да се ни од чега направи сензација. Тако се и овог, као и сваког досадашњег септембра, данима понавља иста тугаљива прича о сиротим родитељима који су принуђени да продају бубрег, добију на лотоу или се задуже у банци не би ли своја чеда опремили оним најнужнијим за школу. Нема тог медија који се озбиљно није посветио прорачунавању неопходног износа који родитељима потребан, а лицитација у незваничном "такмичењу" у скандализовању јавности обично се зауставља на око 15-20 хиљада, мада често иде и до 30-40 хиљада динара.

Пошто школарине нема, а комплет књига кошта неколико хиљада динара које је могуће отплаћивати месецима на рате, у игру улазе многе друге "неопходне" ствари без којих ниједно пристojно дете не може да замисли 1. септембар. Најважнија од свега - школска торба, кошта "до 10.000 динара" – јер не можемо допустити да детету пуца кичма носећи неку неквалитетну. "Квалитетне" свеске, оловке, бојице, гумице, лењери (ко је још икада научио геометрију уз "неквалитетни" лењир) – све пажљиво пописано и срачунато, наравно оно најскупље са рафова. Перница – 3000 динара. Јесте, има и јефтинијих, али психолози саветују, а новине преносе, да не можемо цепидлачити кад је нешто тако важно у питању, те да деци треба допустити да сама изабере прибор и остало, како би им почетак школске године био мање стресан. Ко ће да се стресира због цена и коме ће кичма да пуца док толико заради мање је важно – родитељима је кичма ионако отишла на добош док су некада давно ишли у школу носећи изанђали руксак наслеђен од браће и сестара.

Оно што је најневероватније у целој причи, јесте да је већи део предвиђеног износа намењен за нову гардеробу и обућу, што јасно говори о томе шта би требало да сматрамо најважнијим аспектом школовања детета. Најзад, шта је 1. септембар, него прилика да се ходницима школе прошетају најновији модели брендираних патика и тренерки. За нову гардеробу потребно је, према проценама новинара, око 8000-10.000 динара, и то без опреме за физичко. Патике, опет "до 10.000". И сами родитељи, иако скапавају у дуговима, признају да "не могу деца дочекати почетак школске године без нове тренерке и патика". Дабоме, они морају да пазе да не стресирају децу, а деца траже "не само маркиране патике и јакне већ и ранац и перницу. Деца гледају једна од других и страхан је притисак окружења, па готово падну у депресију ако не испрате моду коју им намећу деца чији су родитељи бољег материјалног статуса." Не, то никако не можемо дозволити, да наша злата падну у депресију. Нема пара? Ма, не може да нема! "Да бих испунила жеље свог сина мораћу да узмем кредит", исповеда се једна мама, чије дете, бар док мајка успева да жонглира ратама и отплатама, може да се нада каквој-таквој психичкој стабилности.

Куповина одеће и обуће за школу, руку на срце, уопште није нова појава – у питању је давнашњи обичај. Само, постоји једна мајушна разлика. Некада су деца поласком у школу добијала прву пристојну гардеробу у свом животу, јер просто није било у реду да се у школи појаве босонога и у зарозаним прњама. Али то је некако проблем који тешко да мучи данашњу децу. Данашњу децу мучи депресија због крш пернице и прошлогодишњег модела патика.

Осим што су у потпуном нескладу са реалношћу и здравим разумом, овакве вести доприносе схватању родитељства као једног далеко скупљег, мучнијег и стреснијег задатка него што оно јесте или би требало да буде. Што наравно не значи да, понављајући упорно сваке године исте мантре о томе шта је „потребно“, „нормално“ или „минимум“ за који би родитељ требало да се испружи када је у питању школовање, срећа и душевно здравље његовог детета, такве процене не постају све реалније. Јер, будимо искрени, ко би уопште прихватио да његово чедо буде нека црна овца, која је своје родитеље коштала мање од минимума о коме причају на телевизији. Уосталом, и без једног бубрега се лепо живи.

Све у свему, изгледа да разлог због ког постоји школа више није образовање. Школа је постала место на коме се врши терапија депресивне и стресиране деце, показивањем фирмираног школског прибора, одеће и обуће.